

באנרגיה והעלות מוחזרת תוך פרק זמן קצר. דוידים, מעבי מים וכו'. חומרים אחרים מאפשרים ניקוי צנרת ושטחים חיצוניים מאבנית. ברוב אזורי הארץ ריכוז המינרלים במים הינו גבוה, לכן ישנה חשיבות לניקוי תקופתי של מחממי מים, לחסוך הוצאות כספיות מיותרות.

איחסון גרגירי כותנה

בנימין לב, המחלקה לבקר, ש.ה.מ.

השימוש בגרגירי כותנה שלמים להזנה הולך וגובר הן מבחינת הכמות המואבסת לפרה ליום והן מבחינת מספר הרפתות המנצלות מזון זה. המזון הינו יקר ליחידת משקל בהיותו עשיר באנרגיה וחלבון, ולכן קילקול, פחת, ואיבוד גרגירי כותנה גורמים הפסד רב ו/או מיקרים את הכותנה. צריך להשתדל ולעשות הכל כדי למנוע התיקרות זו. עונת איסוף הכותנה מתקרבת ויש להתכונן כבר היום לאיחסון תקין ומניעת פחת.

מניעת שרפות

גרגירי כותנה הינם חומר דליק מאוד. הם עשויים להידלק גם מעצמם, דבר המכונה שרפה ספונטאנית. בשנים האחרונות היו בכמה משקים שרפות של גרגירי כותנה אשר גרמו לנזקים עצומים ולהפסד ממון רב. למניעת השרפות והקטנת הנזק יש לנקוט במספר אמצעים.

לחות: אין לאחסן גרגירי כותנה בתכולת לחות רבה מ-12%. כאשר הלחות רבה יותר עלולה לקרות התלקחות המביאה לשרפה ספונטאנית. בגרגירים מתחיל תהליך תסיסה והתחממות עד כדי חום הגורם להתלקחות האש ואז מתחילה שרפה ממשית.

מניעת עודף הלחות חשובה לא רק בגלל שהיא מונעת התלקחות אש, אלא לא פחות מכיוון שהיא מונעת קילקול הגרגירים על ידי עיפוש ולכן נתיחס מאוחר יותר.

חלוקת הסיכון: בשל הסכנות הנ"ל אין לאחסן את כל כמות גרגירי הכותנה במקום אחד כי אם רצוי לחלקה למספר מקומות איחסון.

מניעה של התפשטות אש מהסביבה: יש לדאוג לכך שהשטח סביב למקום איחסון

הכותנה יהיה נקי ושלא ימצא בו ובסביבתו הקרובה חומר דליק (קוצים, עשבים יבשים, חבילות קש ועוד). ישנם חומרי ריסוס מיוחדים להשמדתם של אלה ומומלץ מאוד להשתמש בהם.

מניעת פחת פיזי: את גרעיני הכותנה יש לאחסן על ריצפת בטון כשהם מוגנים מגשם, כלומר, צריך להקפיד על כך שבצדדים מהם עלול לבוא הגשם יהיו קירות והמקום כולו ימצא מתחת לגג. בזמן ההעמסה והטיפול בגרגירים יש לדאוג שהביזבוז יהיה מינימלי.

מניעת קילקול

לחות: גרגירים לחים מדי מתעפשים ומתקלקלים. על ידי כך לא זו בלבד שערכם המזין יורד אלא שעלולות להיגרם הרעלות כתוצאה מאפלטוקסין וחומרים אחרים שנוצרים על ידי העובש ופרוק החומר האורגני של גרגירי הכותנה. האפלטוקסין הוא חומר רעיל וחומר גורם סרטן. הוא עובר לחלב ועלול להזיק לבני אדם השותים חלב זה.

שמירה על גרגירים מפגיעה: שומן הכותנה הוא שומן לא רווי המתקלקל על נקלה במגע עם האוויר. יש על כן להיזהר בפגיעה בגרגירים בזמן הטיפול בהם כי השומן בגרגיר השלם מוגן ואינו מתקלקל.

שמירה על נקיון הגרגירים: בזמן הכנסת הגרגירים למקום האיחסון, הוצאתם והטיפול בהם יש להקפיד שישארו נקיים ושלא יתערבבו באדמה ובחומרים זרים אחרים העלולים לגרום נזק לבקר המואבס.

